

UUSIA OPPEJA
JA VÄLINEITÄ
LUOMUVILJELYYN

Tehoa pohjoiseen luomuun -hanke

Luomuehdot – kahoot tietovisan vastaukset

Pohjoisen luomuseminaari 2024

Anniina Säisä ja Sanna Suomela

ProAgria Oulu

Luomutuotannonlisäkoulutusvaatimus

- Peruskurssin lisäksi sinun tai tilasi hoidosta vastaavan henkilön on sitoumuskauden aikana suoritettava yhden päivän pituinen koulutus. Suorita koulutus viimeistään viimeisenä sitoumusvuonna 30.4. mennessä.
- Koulutuksen on sisällettävä
  - luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja, sitoumusehtoja ja luonnonmukaista viljelyä koskevaa koulutusta
TAI
  - voit hyödyntää henkilökohtaisesti Neuvo2030-järjestelmän mukaista neuvontaa luonnonmukaisesta tuotannosta vähintään kolme tuntia. Neuvonta-aikaan ei lasketa neuvojan käyttämää valmistautumisaikaa.

Valvontajärjestelmä

- Sinun on kuuluttava valvontajärjestelmään koko sitoumuskauden ajan ja sinulla on oltava voimassa oleva luonnonmukaisen tuotannon sertifikaatti
- Ilmoittaudu valvontajärjestelmään viimeistään 30.4. sinä vuonna, kun haet sitoumusta ensimmäisen kerran palauttamalla hakemus paperisena ELY-keskukseen
- Olemassa oleva toimija voi ilmoittaa uuden toimialan kuten eläintuotanto tai jalostamattomien tuotteiden valmistuksen valvontaan mihin aikaan vuodesta tahansa. Sitoumus alkaa 1.5.

Myyntikasvivaatimus

- Sinun on viljeltävä maatilallasi myyntikasveja jokaisena sitoumusvuonna vähintään 30 % **luomuvaiheessa** olevasta sitoumusalasta. Myyntikasvialan laskennassa ei huomioida luomun siirtymävaiheessa olevia aloja. Lohko katsotaan siirtymävaiheen ohittaneeksi, jos sen siirtymävaihe on päättynyt viimeistään 30.4.
- Myyntikasveiksi hyväksytään mm.: vilja-, öljy-, valkuaiskasvit, peruna, avomaanvihannekset, hedelmä- ja marjakasvit ja valvottu siementuotanto (nurmi).

Seoskasvustoista hyväksytään myyntikasveiksi vain sellaiset tuleentuneet kasvustot, joiden sadosta eri viljelykasvien siemenet voidaan erotella. Tuoreena korjattavia ja säilöittäviä tai viljan seoskasvustoja ei hyväksytä myyntikasveiksi.

Myyntikasviksi ei lueta ennen tuleentumista korjattavia viljoja eikä palkoviljoja ja niiden seoskasvustoja.

Myyntikasvivaatimuksesta vapautuminen

- Myyntikasvivaatimusta ei tarvitse noudattaa, jos
  - Tilallasi on luomukotieläintuotannonsitoumus ja tuotat vuosittain rehua vähintään 50 % sitoumusalastasi sitoumuksen kohteena olevan karjan rehuksi (nurmet ja kaikki rehuksi kelpaavat)
  - Tilasi tuottaa vuosittain vähintään 50 % sitoumusalasta rehua luomukotieläintuotannon sitoumuksen tehneen karjan rehuksi (nurmet ja kaikki rehuksi kelpaava)
  - Tilasi tuottaa sekä luomukotieläinsitoumuksen tehneet tilan karjalle ja välitysvälitykselle rehua yhteensä vähintään 50 % sitoumusalasta

Kotieläintuotannon sitoumus

- Sinulla on oltava jokaisena sitoumusvuonna hallinnassasi vähintään viisi eläinyksikköä (ey) luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa. Eläimiä ei tarvitse olla hallinnassa joka kuukausi viittä eläinyksikköä, kunhan eläinyksikkömäärä täyttyy keskimäärin vuoden aikana.
- Eläinyksikkömäärää laskettaessa otetaan huomioon tilallasi luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa olevat, sinun tai perheenjäsentesi hallinnassa olevat naudat (pois lukien vesipuhvelit), lampaat, vuohet, siat sekä kanat, kukot, broilerit, kalkkunat, hanhet ja ankat ja edellä mainitun siipikarjan emolinnut. Hevoset voivat kuulua luomuvalvontaan, mutta eivät olla sitoumuseläimiä.

Muiden tukien vaikutus - Kasvi

Alat, joista ei makseta luomukorvausta

- puuvartisten energiakasvien alasta
- muun kuin perustulotukeen oikeuttavan hampun alasta
- ympäristökorvauksen suojavaöhykenurmesta
- ekojärjestelmätuen luonnonhoitonurmista
- ekojärjestelmätuen monimuotoisuuskasveista
- kasvimaasta
- ruokohelpialoista, jotka viljellään energiatuotantotarkoitukseen tai kasvualustaksi sopimustuotantona
- yhteiskäyttölohkoista, joita viljellään yhdessä tavanomaisen tilan kanssa
- Jaloittelutarha-aloista, jotka on ilmoitettu Muu luomuvalvonnan ala (ei maatalousmaata).

Muiden tukien vaikutus - Eläimet

Jos sinulla on luomukotieläinsitoumus, et voi valita seuraavia eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteitä sitoumuksen kohteena oleville eläimille:

- nuorkarjan laidunnus
- emo- ja lypsylehmien laidunnus
- nautojen ulkoilu
- lampaiden ja vuohien laidunnus

Muita eläintukia luomueläinsitoumus ei poissulje

Sitoumusalan lisääminen

- Voit lisätä sitoumukselle korvauskelpoista pelloalaa, jos
  - Ala on sisältynyt toisen luomusitoumuksen antaneen viljelijän sitoumukseen edellisenä vuonna
  - Vaihdat keskenään sitoumuslohkoja toisen luomutoimijan kanssa
  - Kyseessä on tavanomainen ala ja valtion talousarvion määrärahatilanne lisäyksen sallii

Lisäalojen perusteella ei jatkossa tehdä uusia sitoumuksia.

Sitoumuksen päättäminen

Sitoumuksesi päättyy ilman seuraamuksia seuraavissa tapauksissa:

- Tilasi korvauskelpoinen ala vähenee alle viiteen hehtaarin alan hallinnan siirron vuoksi.
- Puutarhakasvien alasi vähenee alle yhteen hehtaariin.
- Tilasi eläinmäärä laskee alle 5 ey hallinnan siirron vuoksi.
- Et enää sitoudu jatkamaan sitoumusta sitoumuskauden päätettyä.
- Jos luovut sitoumuksesta ennen viisivuotisen sitoumuskauden päättymistä ilman yllä mainittuja syitä, korvaus peritään takaisin sitoumuskauden alkuun saakka.
- Korvaus peritään takaisin sitoumuskaudelta myös tapauksissa, joissa ala pienenee alle minimirajan muusta syystä kuin alan hallinnasta poistumisen takia.

Luomutarkastuksen dokumentit

- Vuosittaisella luomutarkastuksella sinun tulee esittää luomutarkastajalle mm. Seuraavat dokumentit:
  - Luomusuunnitelma
  - Varastokirjanpito
  - Lohkomuistiinpanot

Mahdolliset peltovalvojat ovat kiinnostuneita viljavuustutkimuksista ja pellon vuokrasopimuksista, mutta luomutarkastajalle niitä ei tarvitse esittää.

Viljelykierron vaatimuksista

- Monivuotinen viljelykierto, jossa on palkokasveja pääkasvina tai aluskasveina vähintään 30 % kullakin lohkolla
- Viljelykierrossa tulee olla vähintään yksi maan viljavuutta ylläpitävä kasvusto pääkasvina
- Vähintään 50 %:lla viljelylohkolla toteutettavan viljelykierron vuosista tulee olla maan viljavuutta ylläpitäviä kasveja pää-, väli- tai kerääjäkasvina
- Viljelykierron pituutta ei ole määritetty

Ehdollisuuden vaatimuksesta 33 % yksivuotosen viljelykasvin vuosittaisesta vaihtumisesta luomutilat ovat vapautettuja

Tavanomaisen karjanlannan käyttö

- Luomussa saa käyttää tavanomaista karjanlantaa, kun
  - Liete ja virtsa on ilmastettu tai laimennettu
  - Turkiseläinten lanta on kompostoitava. Muidenkin eläinten kuivalanta suositellaan kompostoitavan
  - Vastaanotetusta karjanlannasta on voimassa oleva (max. 5 v.) laajaperäisyys selvitys -> lannan levitysalaa kohden eläintiheys on alle 2 ey/ha

Tavanomaisen siemenen käyttö?

- Kansallisessa luettelossa on vuonna 2024 seuraavat lajikkeet: herne, timotei, puna-apila, ruokonata, syysruis, syysrypsi, syysvehnä. Näille ei ole mahdollista hakea tavanomaisen siemenen käyttö lupaa
- Toimijakohtaisen luvan hakeminen on mahdollista lajikkeille/lajeille, joita ei ole luomuna saatavilla eivätkä ne ole yleisellä luvalla käytettävissä
- Ylivuotista siemenseosta voi käyttää, jos kaikki komponentit ovat luomusiemeniä tai yleisen luvan siemeniä tai seoksen tavanomaisille siemenille on haettu toimijakohtainen lupa
- SV1 siemen on aina tavanomaista eikä sen käyttö luomussa ole mahdollista. Sv2-siemen on siirtymävaiheen siementä ja sen käyttö on ok

Varastokirjanpito ja vastaanottotarkastus

- Varastokirjanpitoon kirjataan kaikki, mikä on suorassa yhteydessä kasvi- tai eläintuotantoon: tuotanto, hankinta, käyttö, myynti, luovutus jne.
- Vastaanottotarkastus hankituista siemenistä, kivennäisestä yms. on mahdollista tehdä vakuustodistukseen, rahtikirjaan, varastokirjanpitoon tai lähetelistaan. Tekotapaa ei ole määritetty, kunhan se jonnekin kirjataan esim. Pvm ja nimikirjaimet

Pakkausmerkinnät

FI-EKO-113
Tuotettu Suomessa

FI-EKO-113
Suomen maataloudesta

FI-EKO-113
Suomen maataloudesta

FI-EKO-114
Suomen maataloudesta

Kysymys: Mikä näistä pakkausmerkinnöistä on oikein Limingassa pakatulle kaurahiutaleelle?

Vastaus:

- Tuotettu Suomessa vanha merkintä.
- EU lehtilipun väri on määritetty, myös mustavalkoinen käy.
- Valvova viranomainen on Pohjois-Pohjanmaan ELY eli FI-EKO-113. 114 on Kainuun ELY-keskus.

Alihankinta

Alihankintaa on ja siihen tarvitaan sopimus mm., kun

- Lajittelutat siementä muualla
- Kuivautat viljaa luomunaapurin kuivaamossa
- Pakkautat luomuna markkinoitavaa lihaa teurastamalla

Alihankinnassa päämies siirtää luomutuotteiden käsittelyvaiheita ja toimintoja alihankkijan tehtäväksi. Tunnusomaista alihankinnalle on, että luomutuotteen omistajuus säilyy koko alihankintatoiminnon ajan päämiehellä. Alihankintaa ei ole työn ostaminen kuten esim. Puinti, sadonkorjuu, kylvö.

UUSIA OPPEJA
JA VÄLINEITÄ
LUOMUVILJELYYN

Kiitos osallistumisesta!

 lyckegård

FERTILEX

 Lantmännen
Agro

NATURCOM OY

POHJOIS-POHJANMAAN
LUOMUYHDISTYS

**SOIL
FOOD**

Seuraa @tehoapohjoiseenluomuun Instagram & Facebook

ProAgria
Oulu

Luke
LUONNONVARAKESKUS

 Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

 Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus